

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 43

Gorica - 25. oktobra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Kristus Kralj Na Poljskem se je začelo...

V nedeljo slavimo največjega vseh kraljev: to je Jezus Kristus, naš Gospod. Kralj kraljev in Gospod gospodujočih. Njegova oseba združuje v sebi božjo in človeško naravo in je v vseh pogledih najpopolnejša: biva od vekomaj, je neustvarjena (kakor Oče in Sv. Duh) in nikdar ne umrje; vse ji je podvrženo, ker je vse po Njej nastalo. Jezusovo žezlo je vsemogočno in nezmagljivo; Njegov tron trden, večni in zmagovit; Njegova oblast nikoli ne mine in Njegovega kraljestva ne bo konec. Vse na svetu se maje in je nestalno, zapisano smrti, Kristus Kralj pa stoji kot nepremična vekovita skala in krepko vlada s svojo vedno enako večno trajnostno mejo. Noben človeški kralj ne vlada preko groba — človeška moč in oblast premine s smrtjo — Jezus Kristus je pa Kralj vseh večnih časov in vladar nesmrtnosti. Njegovo kraljestvo ni od tega sveta, temveč iz nebes; ni od ljudi, ampak od Boga; ni omejeno po svoji meji, oblasti in popolnosti, ampak neomejeno in neskončno popolno; ni minljivo in kratkotrajno, ampak brez časovnih meja; ne sloni na človeški pravici, marveč na božji; ne vsebuje laži in krivice, ampak resnico in resničen blagor; ni zaščiten s človeškim orožjem, temveč z neskončno božjo močjo; ne usužnjuje, ampak osvobaja; ne zatira, ampak dviga, podpira in eserečuje; ne zavzema zemlja in ni nasilno, ampak toplo vabi in osvaja duše; ne vodi v propast, marveč v večno življenje in večno blaženost; ni pristransko, temveč vesoljno, odprto vsem. Kdorkoli hoče, more postati njegov član. Treba je hoteti!

Koliko tolažba! Tisti Jezus, ki je najvišji in največnejši vladar vseh bitij in stvari, kralj vseh narodov in ljudi, kralj Slovanov, Romanov in Germanov, kralj črnih, belih in rumenih, kralj vseh angelov in svetnikov, kralj nebes in zemlje, je hkrati najmilejši Zveličar naših duš in oseb, naš najboljši prijatelj, dobronik in pomočnik, silno željan naše nemiljive sreče. Sklonimo ponižno glavo pred Njim, pokleknimo pred njegovo vzvišeno osebo, darujmo Mu vdano srce, ogrejmose v ljubezni Zanj in z gorečo prošnjo rečimo: »Pridi, Kristus Kralj! Pridi, reši nas in vladaj nam vse dni! Ne zapusti nas nikoli! Kralj bodi vseh ljudi, zatri vsakršno zlo, preženi vse hude duhove! Ti sam vladaj v vseh srečih in vseh dušah ter napravi vse ljudi dobre in srečne! Vladaj nam na vse veke!«

Ameriški izdatki v Italiji

Zanimivo je pogledati, koliko denarja pustijo v Italiji Amerikanci za svoje vojaštvo in za italijanske civilne nameščence pri ameriški vojski, nastanjeni v Italiji. Tako poročajo, da so Amerikanci samo septembra letos izdali v Italiji 1 milijardo 64 milijonov lir. Najvažnejša postavka v italijanski valuti je 340 milijonov za ameriške nameščence pri vojaški oddelkih v Veroni, Vicenzi in Livornu. Za razne stavbe, ki jih zidajo, so potrosili v septembru 298 milijonov, za italijanske civilne nameščence 187 milijonov, ostalo pa za razne druge izdatke. V prvih devetih mesecih letošnjega leta so Amerikanci potrosili za vojaštvo v Italiji 7 milijard 320 milijonov lir, kar gre vse v prid italijanskega gospodarstva. Samo na italijanske civilne uslužbenke pri ameriški vojski je od tega odpadlo 1 milijarda 579 milijonov lir.

Na Poljskem so se zgodile važne spremembe. Gomulka, ki je bil pod Stalinom odstranjen iz političnega življenja, so izvolili za tajnika poljske komunistične partije, iz njenega centralnega komiteja pa so izključili obrambnega ministra, prejšnjega sovjetskega maršala Rokosovskega, ki je vsa ta leta kot zaupnik Kremlja dejansko vodil poljsko politiko. Ko so v Kremlju zvedeli, da se pripravljajo spremembe na Poljskem, so zbesneli. Sovjetski vojaški oddelki na Poljskem in v Vzhodni Nemčiji so dobili povelje, naj korakajo proti Varšavi. Vsa in trih mestih je prišlo do spopadov med sovjetskimi in poljskimi silami. Toda ko so sovjetski oddelki videli, da Poljaki streljajo, so se umaknili. Verjetno se je to zgodilo zaradi kompromisa, ki so ga dosegli v Varšavi, kamor je brez povabila prišel Hruščev z nekaterimi tovariši. Hruščev je Poljake zelo napadel, toda Gomulka mu je zagotovil, da se Poljska ne bo odrgala od Sovjetske zveze, pač pa želi imeti proste roke v notranji politiki ter se v bodoče pogajati s sovjetskimi komunisti ne več na podlagi podrejenosti, temveč na osnovi enakopravnosti. Takšna politika bo po njegovem mnenju le okrepila odnose med Poljsko in Sovjetsko zvezo. Kljub temu je zanimivo, da so Poljaki izključili Rokosovskega iz partijskega centralnega komiteja. Zahodni krogi so v presoji teh važnih dogodkov zelo previdni. Prvič še ni gotovo, ali je Gomulka že na celi črti zmagovalec v boksanju s Kremljem, ki mu lahko vedno še kakšno zagode. Drugič so Sovjeti Poljake dobro priklenili nase. Vzeli so jim vzhodne pokrajine in si jih priključili, Poljakom pa so dali nekdanja nemška ozemlja. V strahu, da jih ne zgubijo, morajo Poljaki iskati zaveznike v Sovjetih, za katere je Poljska silno važna v strateškem in političnem pogledu. Preko Poljske vodijo zveze s sovjetskimi

Ameriška pomoč Jugoslaviji

Predsednik Eisenhower je odločil, da Jugoslavija začasno ne bo dobila težkega orožja, zlasti tankov in reaktorskih lovcov, dobivala pa bo še vedno lažje orožje in zlasti gospodarsko pomoč, ki je namenjena jugoslovanskemu ljudstvu in ne Titovemu režimu kot takemu. Amerikanci menijo, da skuša biti Jugoslavija kljub tesnim prijateljskim stikom s Sovjetsko zvezo neodvisna. Gospodarsko pomoč ji dajejo prav zato, pravijo, da bi ne padla v polno odvisnost od Moskve. Zanimivo je, da ameriški veleposlanik Riddleberger deset dni po Titovi vrnitvi iz Moskve sploh ni bil sprejet pri njem, dasi je zaprosil za sprejem. Amerikanci še ne poznajo komunizma, ki ima v primeru potrebe tudi dvojni ali trojni obraz. Doselej so se pri Titu še vedno uredali. Iskreno bi želeli, da se tokrat ne bi.

Največja zanimivost pa šele pride. Ko so v Beogradu izvedeli za Eisenhowerjevo utemeljitev, so se zelo užalili. Drašković je sklical izredno tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da je za Jugoslavijo nesprijemljiva Eisenhowerjeva utemeljitev, da Jugoslavija potrebuje pomoč za obrambo svoje neodvisnosti pred Sovjetsko zvezo. Tudi jugoslovansko časopisje trdi, da Sovjetska zveza ne ograža jugoslovanske neodvisnosti. Prav tako mu ni prav Eisenhowerjeva omemba, da je treba jugoslovansko politiko po tesnejšem sodelovanju s Sovjeti stalno

vojaštvom v Vzh. Nemčiji. Če bi se Poljaki odtrgali od Moskve, bi jim prej ali slej sledile tudi druge podložniške države. In končno ne smemo pozabiti, da je tudi Gomulka komunist, kakor je komunist Tito, le da je za večjo neodvisnost Poljske in za večjo svobodo pri njeni opoti v socializem, kakor pravijo komunisti. Gomulka bi verjetno rad ozdravil zaovoženo gospodarstvo, ki povzroča nevzdržne razmere za delavstvo, katero se je prav zaradi tega uprlo v Poznanju. Kljub temu pa bo Gomulka ostal komunist. Če bo ostal na oblasti, bo Poljska morala le nekoliko bliže končni osvoboditvi izpod holjševskega jarma. In v tem je po našem gledanju glavni pomen sedanjih sprememb na Poljskem. Sovjeti seveda škripljejo z zobmi, a preostane jim le dvoje: da primeje za orožje in Poljake prisilijo na staro pot, toda v tem primeru bi silovito trpel njihov ugled v svetu in vsa njihova zunanja politika zadnjih let bi se zrušila. Ostane jim še pot pogajani s sedanjiimi poljskimi komunističnimi prvaki, in to bodo verjetno tudi izbrali. Zanimivo pa je, kaj bodo naredili s Hruščevom. Poljaki namreč trdijo, da niso storili nič drugega, kakor uresničili politiko pobijanja stalizma, ki jo je nakazal Hruščev s svojim znanim govorom na dvajsetem kongresu sovjetske komunistične partije.

Poljski dogodki so našli velik odmev tudi na Madžarskem. Že ves teden se vršijo velike demonstracije študentov, ki izražajo svojo solidarnost s Poljaki. Od torika na sredo pa so demonstracije dosegle svoj višek: študentje so zahtevali odstranitev sovjetskih čet in svobodne volitve. Nemudoma se je sestel centralni komitej in izvolil za novega min. predsednika rehabilitiranega Imre Nagya. Ta je zahteval celo posredovanje sovjetskih čet in uvedel preki sod.

Spletke na Vzhodu

Težišče nevarnosti na Srednjem Vzhodu se je premaknilo za nekaj časa od Sueza na mejo med Izraelom in Jordanijo. Izraelci in Jordanci so naredili več izpadov, nato pa so se oboji pritožili na Varnostni svet. Napetost med obema državama so izrabili Angleži, ki so se hoteli prikupiti Arabcem z izjavo, da bi v primeru napada na Jordanijo morali te državi priskočiti na pomoč, kakor določa zavezniška pogodba. Hkrati so hoteli doseči, da bi iraške čete vkorakale v Jordanijo, češ da jo bodo branile pred morebitnim izraelskim napadom. To pa ni bilo vseč Franciji, ki želi,

da je treba ohraniti na Srednjem Vzhodu nespremenjeno stanje. Francoski odpor je bil tolikšen, da sta morala Eden in Lloyd naglo odpotovati v Pariz, da potolažita Francoze. Pa tudi Izrael je izjavil, da ima vkorakanje iraških čet v Jordanijo za zasedbo in da bi v tem primeru tudi izraelske sile zasedle del Jordanije, kjer čakajo, kaj bo storil Izrael. Tudi Egipt je proti vkorakanju iraškega vojaštva v Jordanijo. Egiptovski krogi trdijo, da bi bila napadena. Zmeda je torej velika. Dejstvo pa je, da bi Izrael naredil samomor, če bi dva milijona Izraelcev napadlo 40 milijonov Arabcev, ki so v Arabski zvezi. Izraelski ministrski predsednik Ben Gurion je izjavil, da bi bila izraelska preventivna vojna blaznost. Mir ali vojna na Srednjem Vzhodu torej nista odvisna od Izraela, temveč od Nasserja. Edino on bi lahko od nacionalizma razjarjene Arabce nahujal na vojno z Izraelom.

Nova bonnska vlada

Zahodnonemški kancler Adenauer je preosnoval svojo vlado. Število ministrov je znižano od 19 na 15. V novi vladi je 8 krščanskih demokratov, 3 člani bavarske krščanske ljudske stranke, 2 člana nemške stranke in 2 člana svobodne ljudske stranke. Podkancler je ostal Blücher. Najvažnejša sprememba v vladi je izločitev dosedanje obrambnega ministra Blanka. Njegovo mesto je prevzel 41-letni član bavarske ljudske stranke Strauss. Blank je izpadel, ker je postal nepriljubljen s svojo zahtevo, da mora imeti nova nemška vojska 500 tisoč mož, kar bi pomenilo, da bi morali izvesti obvezno vojaško službo, ki pa je večina Nemcev ne mara. Mlači Strauss pa trdi, da je dovolj 300 tisoč dobro izurjenih mož. Zunanji minister je ostal von Brentano. Kancler Adenauer je izjavil, da se notranja in zunanja politika Nemčije ne bo spremenila. Nemčija bo ostala zvesta Atlantski zvezi in bo delala za zedinjenje nemških dežel. Socialdemokratski opozicionalci trdijo, da se je težišče vlade premaknilo nekoliko na desno, ker je izpadel Blank, ki je predstavljal v vladi sindikaliste. Vendar pa imajo ti v vladi še dva zastopnika.

Kongres KD

Krščanska demokracija je imela svoj šesti kongres v Tridentu. Na kongresu so izvolili novo vodstvo, ki je ostalo v rokah Fanfanijeve skupine »demokratska pobuda«. Sprejeli so več smernic za bodočo politiko, ki naj bi bila bolj socialna. Glede socialistične združitve so sklenili počakati, kakšna bo morebitna nova združena socialistična stranka. Če se bo Nenni odtrgal od komunistov in če bo nova stranka slonela res na demokratičnih osnovah, ne izključujejo sodelovanja z njo.

Sovjeti in Japonska

Predsednik japonske vlade Hatoyama je med svojim obiskom v Moskvi sklenil s Sovjetsko zvezo sporazum o vzpostavitvi diplomatskih stikov med obema državama, o vrnitvi japonskih vojnih ujetnikov in o ribolovu. Niso pa uredili japonske zahteve po južnih Kurilih.

Pozor pred brezbožniki

Oni dan sem našel na mizi letak z naslovom: Pozor pred protestanti. Slišim, da so ga dobili po vseh hišah v našem kraju. Nato sem bral isti letak tudi v »Kat. glasno«. Vse prav, kar pišejo naši dušni pastirji, toda nevarnost protestantizma se mi zdi vendarle daljna in prav gotovo iz protestantske moke ne bo kruha na Primorskem! Tako sem prišel na misel, da bi nas naši duhovniki s podobnimi letaki večkrat opozarjali pred večjo in resno nevarnostjo, pred komunizmom in materializmom. O tej pravi zmoti in kugi, ki razjeda naše župnije, se sicer veliko piše, a beremo dejansko le tisti, ki nam komunizem tako ne diši. Zakaj ne bi s ceneniimi letaki pošiljali zdravo razlago v vsako hišo po vsej deželi in po mestih? Tu ne mislim navadnih udrihnic, ampak v prvi vrsti točno navodila cerkvenega vodstva proti zmoti komunizma in proti njegovim somišljenikom. Sv. stolica je že pred leti izdala razne dekrete in določila za nepokorne sankcije. Koliko katoliških ljudi sploh danes pozna ta določila in kje se jih v celoti držijo? Naj bi odgovorni pripravili tak koristen letak in vsem družinam brez izjeme objavili cerkvene adredbe o največji zmoti našega časa!

V sosednji župniji so imeli spomladni civilni pogreb brez duhovnika. Koliko besed in kritike vsepovsod, in sicer zato, ker ljudje pre malo poznajo cerkvene predpise za samo civilno poročeno. Tudi to na letak! In potem prepovedi o slabih knjigah, časopisih, filmih in toliko drugih navodil in sporočil, o katerih samo vsi kaj slišimo pri verski radijski uri, a do pravih katoliških množic te cerkvene odredbe ne pridejo. Res je, da so mnogi predpisi zlasti proti komunizmu že par let stari, a bolje jih je objaviti na ves glas enkrat kot nikoli! Slišal sem, da imajo drugod ta navodila objavljena na večjih plakatih pred cerkvami. Tudi to je dobro, a še boljše je letak, ki pride v vsako družino, saj vemo, da bi v nekaterih goriških in tržaških cerkvah zaradi strupenega nacionalizma zastoj pričakovali še tako potreben letak v našem jeziku!

Z dobro voljo pišem te vrste in bi pričakoval, da opomin ob enajsti uri ne bo zastoj. Naši duhovniki, ki so že izvedli toliko akcij, naj ne bi preslišali tega nasveta. Če v kakih vaseh ni mogoče najti domačina, ki bi raznašal protikomunistične letake po rdečih družinah, se poslužimo pošte, samo da se evangelij oznanja! S tem so sicer združeni stroški in delo, a se ve stoočstno izplača! Najbolj nerodna stvar pri hiši je mutasti pes. Hišo je treba varovati in vrata v hlev zapirati in večkrat osebno čuvati, tudi za ceno zamere in materialne izgube!

VELIK ODZIV ZA OLIMPIJADO V MELBOURNU

Olimpijski organizatorski odbor je sporočil, da se je za letošnjo olimpijado v Melbournu prijavilo že rekordno število držav in sicer 74. Na olimpijadi v Helsinkih je sodelovalo 69 držav. Le tri države se niso odzvale vabilu, in sicer Bolivija, Kostarika in Paragvaj.

Prva skupina sovjetskih sportnikov je že odpotovala iz Odese v Melbourn s parnikom »Gruzija«. Na olimpijadi v Melbournu bo sodelovalo 18 sovjetskih ekip. — Jugoslavlani bodo poslali tja 50 zastopnikov, Italijani pa 120.

ŽRTVE POVODNJI V INDIJI

Velike povodnji v Bengaliji so zahtevale 300 smrtnih žrtev. Pri delu v nekem rudniku je voda zalila 40 rudarjev.

NAŠ TEDEN V CERKVI

28. 10. nedelja, 23. pob.: Kristus Kralj; sv. Simon in Juda, ap.
29. 10. ponedeljek: sv. Ida, dev.
30. 10. torek: sv. Alfonz Rod. spozn.
31. 10. sreda: sv. Krištof
1. 11. četrtek: Vsi sveti
2. 11. petek, prvi: Spomin vernih duš, sv. Just, m.
3. 11. sobota, prva: sv. Hubert, spozn.

SV. SIMON IN JUDA TADEJ, apostola. SIMON je bil bližnji sorodnik Device Marije. Predno se je pridružil Jezusu, je pripadal stranki gorečnikov. Ti so hoteli s silo uresničiti pričakovano mesijansko kraljestvo. Zato ima tudi kot apostol pridevek: Gorečnik. Gorečnost je ohranil in oplemenitil v apostolskem delovanju.

JUDA s priimkom Tadej, da se loči od Iškarijota. Velja za priprošnjaka v težkih zadevah. Pri zadnji večerji je vprašal Jezusa, zakaj se razodeva apostolom in vsemu svetu. Za to vprašanje smo mu hvaležni: »Ako me kdo ljubi, bo moja beseda spolnjeval; in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala« (Jan 14, 24). Ohranjeno nam je v sv. pismu njegovo lepo apostolsko pismo.

Simon je oznanjal spočetka evangelij v Egiptu, Juda Tadej pa v Mezopotamiji. Končno sta se sešla v Perziji, kjer sta bila

oba isti dan mučena. Po poročilu so Simona živega prežagali, Tadeja pa pobili z batom.

Živimo tako, da bomo prijatelji božji. To smo, če nimamo smrtnega greha, tedaj smo v posvečujoči milosti.

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je šel Pilat spet v sodno hišo in poklical Jezusa ter mu rekel: »Ti si judovski Kralj?« Jezus je odgovoril: »Praviš to sam od sebe, ali so ti o meni povedali drugi?« Pilat je odgovoril: »Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?« Jezus je rekel: »Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom; tako pa moje kraljestvo ni od tod.« Rekel mu je tedaj Pilat: »Torej kralj si?« Jezus je odgovoril: »Tako je, kralj sem. Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.«



NADSKOF POSREDUJE V STAVKI

V Panami se je končala stavka avtobusnih voznikov. Sprejeli so predloge, ki jih je stavil panamski nadškof Beckmann. Nadškof je predlagal, naj predsednik republike La Guardia zmanjša davek na bencin, imenuje posebno komisijo za preučevanje resničnih delavskih potreb in izpustitev vseh priprtih stavkujočih delavcev. Stavka je trajala tri dni in je paralizirala vso deželo. Delavci so s stavko protestirali proti povišanju davka na bencin.

STEVILČNO RAZMERJE MED DUHOVNIMI IN VERNIKI

Agencija Ultramar je objavila statistiko, ki se nanaša na število duhovnikov in bogoslovcev v odnosu na katoliško prebivalstvo.

V Švici, Nizozemski in Luksemburgu pride en duhovnik na 490 katoličanov, v Belgiji in Angliji na 530, na Irskem na 560, v Franciji na 620, v Italiji na 690, v Avstriji na 940, v Španiji na 970, v Nemčiji na 1000.

Glede bogoslovcev pa je položaj naslednji: Na Irskem pride en bogoslovec na vsakih 1330 vernikov, v Španiji na 3400, v Angliji na 3640, v Franciji na 4440; v Italiji na 4870, v Belgiji na 4990, v Švici na 6570.

KONGRES ŽOSISTOV V AFRIKI

V Afriki se je končal kongres žosistov. Na njem so izdelali načrt za akcijo za vso afriško celino. Kongresa se je udeležil tudi msgr. Cardijn, ki je prispeval v mesto Dualo z letalom. Kongres je služil tudi v pripravo na svetovni žosistični kongres, ki bo drugo leto v Rimu.

MASNIŠKO POSVEČENJE V DACHAU

Pisatelj Niko Rost je v knjigi »Bil sem znova v Dachau« opisal tajno mašniško posvečenje, ki se je v taborišču izvršilo 17. decembra 1944. Interniranci so takrat na skrivaj pripravljali duhovniške parimente, ki jih je potreboval škof iz Clermonta Piquet, ki je bil istočasno interniran, da bi posvetil nemškega diakona Karla Deiserja iz škofije Muenster, ki je težko obolel.

NOV KATOLISKI DNEVNIK V ARGENTINI

Katoliška akcija mesta San Luis je pričela izdajati katoliški dnevnik z naslovom »Demokracija« in je to tretji katoliški dnevnik v Argentini.

Z 92 LETI NA GORE

Župnik iz Mozerna Joseph Prieth je v starosti 92 let še prišel na vrh 2.561 m visoke gore Hohe Munde. Drugo leto bo slavil 70-letnico mašniškega posvečenja.

KONGRES CERKOVNIKOV

V Lucernu v Švici so imeli cerkovniki svoj četrti evropski kongres. Udeležil se ga je tudi msgr. Van Lierde, ki je generalni vikar sv. očeta za vatikansko mesto in zakristan sv. očeta. Udeleženci so pri-

padali različnim narodnostim in so na koncu obiskali Sachseln, rojstni kraj sv. Nikolaja de Flüe.

KARDINAL 900 m POD ZEMLJO

Pri svojem obisku v Belgiji je kardinal Piazza opravil sv. mašo 900 m globoko v rudniku. Udeležilo se je je okrog 1000 rudarjev.

PRIROČNIK MLADIH MATER

Katehistično središče mesta Mayida v Belgijskem Kongu je pripravilo in tiskalo v več krajevnih jezikih »Mali priročnik mladih mater«. V knjigi je pojasnjeno, kako naj mlade matere učijo svoje otroke spoznavati prve osnovne verske resnice. Ta priročnik dajejo kot dar ob priliki poroke. Ker so mlade afriške matere izredno navezane na svoje otroke, bo imel priročnik brez dvoma velik uspeh.

Tak priročnik bi bil zelo koristen tudi za naše matere.

Verska vzgoja v Rusiji

V Rusiji sedaj vero tolerirajo. Pravoslavna ruska cerkev lahko opravlja verske obrede, a je pod strogim nadzorstvom ministrstva za verske zadeve.

Pri verski vzgoji skoraj popolnoma odpade družina, ki ima sicer navadno odločilno vlogo. Večina ruskih staršev se je rodila med prvo svetovno vojno ali takoj po njej in to pomeni, da so preživeli svojo mladost za časa težkega verskega preganjanja in so zato zrastle brez pravega verskega pouka. Tako tudi sami ne morejo dati nobenega verskega pouka. K temu je treba še dodati, da morajo delati moški in ženske, in zato moreta mati in oče le malo časa posvetiti svojim otrokom. Ne ostane jim drugega, kakor da dajo otroke v otroške vrte, kjer jih kaj kmalu okužijo z idejami brezbožnega boljšeizma. Le v versko trdno zasidranih družinah more verski vpliv družine kljubovati materializmu, ki ga otroci uživajo v otroških vrteih in šolah. Še bolj kot v vrteih so otroci izpostavljeni idejam brezverskega marksizma v osnovnih in srednjih šolah.

Leta 1955 so ponovno začeli s propagando za brezboštvo. Listi poročajo o skušnjah učiteljev, ki s pomočjo literature, zgodovine, biologije, fizike, kemije in tako dalje skušajo pokvariti otroška srca s strupom brezboštva.

Pa se ne zadovoljijo samo s propagandnimi besedami. Skušajo onemogočiti otrokom obisk službe božje, pri kateri edini je še mogoče verski pouk: postavijo zborovanja in sestanke za pionirje prav na čas službe božje; med počitnicami gredo na taborjenje, kjer nimajo možnosti za službo božjo. Le nekateri starši imajo pogum in moč, da kljub temu pošiljajo svoje otroke v cerkev.

Ruska cerkev je zopet priznana, lahko opravlja verske obrede, nekatera semenišča so ponovno odprta; ji je pa vsak vpliv na

javnost prepovedan. Pridiga na primer o socialni pravičnosti je nemogoča. Pridigeti je mogoče le o strogo verske in le med službo božjo je mogoče verski pouk. Verskih knjig in brošur, izvemši glasila moskovskega patriarhata, ni mogoče izdajati. A kljub temu ni mogoče reči, da je ruska mladina protiversko usmerjena. Vlada le strašna verska nevednost. Iz poročil, ki prihajajo z raznih strani, je mogoče opaziti, kakšna neutешljiva žeja po Bogu je povsod. V Brijansku je na primer pri-

šlo veliko poslušalec k predavanju o brezboštvo. A takoj po predavanju so šli k službi božji. Stalno moremo najti po časopisju pritožbe, da se mnogo delavcev in kmetov udeležuje verskih obredov, da se poročajo v cerkvi, da razobešajo ikone (celo v vlaku!), da so gojenci vojaške šole in dijaki stregli pri obredih in peli pri cerkvenem zboru.

Močnejša kot vsa boljševiska moč je milost božja, ki si izbira povsod ljudi, ki jih je Bog poklical.

Ob prvi obletnici smrti č. g. Stanka Staniča



Dne 29. oktobra bo eno leto, odkar so štandreski zvonovi naznanili žalostno vest, da je nenadoma preminil odnotni župnik ter odgovorni urednik »Katoliškega glasa« č. g. Stanko Stanič. Globoka vrzel je zavezala ob njegovem odhodu in ta vrzel ni še napolnjena. Še vedno stojimo ob njegovem grobu nemi in se vprašujemo: »Zakaj, zakaj si šel od tod? Zakaj te vzel nam je Gospod?« Odgovora ne vemo. Le njegov nagrobnik stoji in kliče: »Stanko Stanič, župnik in kulturni delavec, tu dopolnil je življenja tek, ohranil vero — zdaj počiva v vek.«

Da, on počiva, potem ko je za svoje ljudstvo v službi Cerkve deloval kot svečenik in pisatelj; kot pesnik in prosvetni organizator. Njegovo življenje v tem oziru ni še raziskano. A eno vemo: Po prvi svetovni vojni ga je pok. nadškof Sedej poklical iz Cerknega za kaplana na Travniki zato, da bi poleg cerkvenega dela v župniji pomagal tudi pri prosvetnem in versko-organizatoričnem delu na Goriškem. Zato srečamo pok. g. Staniča prav kmalu v odborih raznih naših tedanjih organizacij: v katoliškem tiskovnem društvu, kjer je pomagal ustanoviti tiskarno; pri Mohor. družbi; pri duhovniškem društvu Svečnikov sv. Pavla, katerim je urejeval »Zbornik«. Ko se je preselil za župnika v Podgoro, ni prenehal z začetim delom, temveč je še naprej povsod pomagal, kjer in dokler se je dalo. Ko pod fašizmom javno organizirano delo ni bilo več mogoče, je ostal v podtalni slov. politični organizaciji ter tako ves čas stal na braniku slovenskih narodnih in verskih koristi. Vsled tega je občutil tem hujšo bol, ko so med drugo vojno nastopili dobroznani ljudje pod geslom OF z namenom, da zakujejo primorsko ljudstvo v novo, še hujšo diktaturo, kot je bila fašistična. Kot duhovnik in kot narodnjak je zato nastopil zoper zlagano propagando OF. Drugače tudi ni mogel, ker mu vest ni dala.

V tej smeri je pozneje vodil tudi K.G., ko je postal njegov urednik po smrti msgr. Brumata. Zato tudi takrat ni bila opazna sprememba pri listu, saj sta oba bila istih nazorov. Slovenski komunisti so imeli zato g. Staniča na črni listi do smrti in se zdi, da ga imajo še vedno. Tudi to je znamenje, da je hodil po pravi poti.

Ob prvi obletnici njegove smrti ohranimo mu zvest spomin ter ostanimu zvesti njegovim idealom.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

ZLATOMASNI JUBILEJ

V nedeljo 28. oktobra obhaja 50-letnico mašniškega posvečenja prevz. g. dr. Josip Srebrnič, škof na Krku, po rodu pa naš solkanski rojak. O tem jubileju smo že pisali v mesecu juniju, ko je na Sv. gori posvetil novomašnika Danila Cimpriča. Sedaj povemo le to, da je prevz. g. jubilarantu poslal svoja voščila tudi sveti oče Pij XII. Tako se glase:

Prevzvišenemu krškemu škofu Josipu Srebrniču

KRK.

Tebi, ki v radostnem navdušenju svojih ovčic obhajaš petdesetletnico duhovniške službe, sv. Oče iz sreča čestita na neomajno trdni veri in odlični vdanosti do sv. Stolice ter Tebe in Tvoje zadeve priporoča varstvu božje milosti. S priprošajo bogatega nebeškega blagoslova zate, za Tvojo duhovščino in vernike, izročene Tvojemu vodstvu, poklanja naproseni apostolski blagoslov.

Dell'Acqua, namestnik.

Msgr. Srebrniču naj gredo še enkrat tudi naša iskrena voščila z obljubo, da se ga bomo spominjali v molitvi.

DOKONČNA RAZMEJITEV Z JUGOSLAVIJO

Medtem ko bodo dela za dokončno razmejitve med Italijo in Jugoslavijo na tržaškem področju kmalu popolnoma zaključena, mora razmejitvena komisija za goriški okraj urediti še nekatera sporna vprašanja glede meje na Kolovratu in Sabotinu ter na nekaterih mestih pri Gorici. Po sestanku mešane jugoslovansko-italijanske komisije v Vidmu bo prav te dni prišla v Steverjan in na Sabotino posebna komisija, da si bo na terenu ogledala državno mejo in določila njen točen potek. Verjetno bodo vsa sporna vprašanja rešila v teku prihodnjega leta.

BRDA

Tu se je vrnil iz zaporov župnik v Cerovem č. g. Ludvik Rusjan. Leta 1951 so ga v Solkanu obsodili na 5 let zaporov, pozneje so mu eno leto odpustili, tako da je moral odsedeti štiri leta. Tisti, ki so ga videli, pravijo, da je ves siv, sicer pa čil.

Še vedno pa so v zaporu duhovniki iz zgornje soške doline, obsojeni na zloglasnem tolminskem procesu, in sicer Hlad Ivan, Kobal Ivan ter Mare Ljubo. Kdaj se bodo spomnili teh, da poravnajo storjeno jim krivico?

PRENOVLJENA BOLNISNICA V SEMPETRU

Po premetitvi bolnišnice za kostno jetiko iz Sempetra v Valdoltro, so poslopje v Sempetru prenovili in zvišali še za eno nadstropje. Prenovljena bolnica bo služila sedaj za potrebe goriškega okraja in bo imela kirurški, otološki, ginekološki in pediatrični oddelek s skupno 220 posteljami. Svečana otvoritev prenovljene bolnišnice bo na državni praznik dne 29. novembra.

OBNOVLJENA CESTA V SEMPETRU

Glavno cesto v Sempetru, ki je postala po uveljavljanju videmskega sporazuma posebno važna, so sedaj prenovili in asfaltirali, tako da je v okras Sempetru in predvsem v olajšanju pešcem in kolesarjem.

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

Na misijonsko nedeljo se nabirajo denarji prispevki za misijone. Kam gre pravzaprav ta denar?

Ti prispevki gredo za katol. misijone med pogani, pa najsi bo to denar ali kako drugo darilo, kakor na primer mašna obleka, prevozna sredstva, stroji itd. Razdeli jih med misijonske škole posebna papeška misijonska organizacija, ki se imenuje Družba za širjenje vere.

Lani so po vsem svetu nabrali na misijonsko nedeljo 14 milijonov dolarjev, kar je vsekakor čedna vsota. Premajhna pa, če pomislimo, da je bilo med zadnjo svetovno vojno uničenih kar 200 misijonskih semenišč in da porabi enako vsoto za svojo propagando največja pivovarna v Združenih državah. Seveda v tej vsoti niso vključeni prispevki in nabirke posameznih družb in ustanov. Tako na primer nabirajo med letom posebej naši ljudje za slovenske misijonarje. Za to skrbi Slovenska misijonska zveza, ki ima sedaj svoj sedež v Argentini.

Širite „Katoliški glas“

DIALEKTIČNI MATERIALIZEM

Star albanski kmet posluša predavanje o dialektičnem materializmu. Govornik, ki je prišel, da politično izboljša podeželske ljudi, skuša primerjati Karla Marxa s kmetovalcem: »Marx je vzel iz Heglove filozofije pšenično zrno, zavrzel pa slamo.«

Zdi se, da so poslušalci razumeli primer. Stari kmet zvečer pripoveduje ženi: »Govorili so o nekem Marxu, ki je kradel pšenico. Boš videla, da bo dobil najmanj deset let prisilnega dela.«

Marijina kapelica v Podgori

Ave, Marija!
Kakšno slavo pa je naša?
Angeleci strme...
Saj Mati božja z nami je v sprevodu
in zdaj se tukaj zbrali smo.



Ah, Ona k nam, v Podgoro je prispela,
svoj domek tu ima.
Nam sreča sreča je objela,
ker ljubi nas Brezmadežna.

Nešteto krat je dokazala
ljubezen vsakomur od nas:
pred bombami obravnila
nam drago našo vas!

Kapelica bo tukaj stala
v zahvalo Materi:
tu Ona zdaj bo kraljevala,
kot Mati milosti.

Nihče naj ne pozabi,
kaj nam storila je.
Vsak vselej Jo pozdravi,
ko tukaj mimo gre.

Bo vsakemu vrnila
ljubezni srčne dar:
Častimo vsi Marijo:
v trpljenju, v sreči,
da, vseskar!

Kdor Njo bo zvesto ljubil,
v življenju srečen bo.
Na zadnjo uro Mati
otroku — odprla bo nebo.

Le v smislu tem in nauku
življenje naše bo kot maj:
Podgora naša pa vse čase —
ljubezni polni raj!

Nil - vzrok sueške krize

Sedaj, ko se po vsem svetu toliko govori in piše o Sueškem prekopu, tej največji in najpomembnejši vodni cesti, ho zanimala tudi druga posebnost Egipta, ki sicer nima velikega pomena za ostali svet, je pa toliko večje važnosti za to deželo, saj bi brez nje sploh ne mogla živeti ter obstajati — namreč reka Nil.

To reko poznamo že iz sv. pisma, ki jo večkrat omenja, čeravno ne po imenu. Egiptovski Jožef, ki je razlagal sanje faraona o sedmih debelih in sedmih suhih kravah, ki so prišle iz vode; faraonova hči je rešila Mojzesa iz nje, ko so morali Izraelci po kraljevem povelju utopiti novorojene dečke; Mojzes je zopet to vodo spremenil v kri itd.

V starih časih so izkazovali Nilu božjo čast ter ga imenovali »oče Egipta«.

Nil je ena izmed največjih rek na svetu. S svojim 6497 km dolgim tekom je na drugem mestu, ker je samo Misisipi v Ameriki za 47 km daljša. Njegovo porečje meri 2.842.000 kvadratnih km, približno za osem površin Italije. Zasluži pa vseeno prvo mesto med rekami sveta, ker nobena druga reka na svetu toliko ne koristi ozemlju, po katerem teče, kakor Nil.

Izvirna 2130 m visoko v Ruanda Urundi v Ugandi ter se po 850 km dolgi poti izliva v jezero Viktorija, odkoder na drugem koncu povečan nadaljuje svoje potovanje proti Sudanu. Gre mimo Gondokoro, kjer je v prejšnjem stoletju slovenski misijonar Ignacij Knoblehar ustanovil prvi misijon, ter se blizu Khartuma, (kjer je bila Knobleharjeva glavna misijonska postaja), združi z Modrim Nilom in reko Atbara in nato pod skupnim imenom Nil nadaljuje svojo pot skozi Egipt proti morju.

Od Aleksandrije do Khartuma je reka plovna tudi za večje parnike; od tu dalje pa samo za manjše ladje in še te je težko spraviti čez številne brzice, kar tudi opisuje v misijonskih poročilih prej imenovani Knoblehar. Njegov misijonar Vinco iz Verone se je z ladjo povzpelj še dosti naprej, tako da sta si oba pridobila dosti zaslug za zemljepisje Egipta in Nila; oba pristaeva med raziskovalce Nila, posebno še njegovega izvira, ki so ga odkrili šele leta 1892.

Posebnost reke pa je v tem, da redno enkrat na leto poplavi ter obenem »opognoja« vso deželo z vodo, ki pride z visokega abesinskega pogorja v času tako imenovanega »velikega dežja«.

V Abesiniji — kot v mnogih drugih tropičnih krajih — ne poznajo zime; imajo samo dva letna časa, suhega in mokrega. Približno devet mesecev traja suha doba, ostale tri pa mokra — »veliki dež« — ki se začne navadno v polovici junija in traja do polovice septembra. To dobo oznanja že en mesec prej kakšna majhna ploha. Začetek dežja pa ni tako točen: lahko je par dni prej ali kasneje. Ura pa je točna, n. pr. točno opoldne, tako točno, da bi lahko uro nastavil. To vsak dan, vse tri mesece. Dežuje navadno 2-3 ure. Tudi se dež ne napravlja dolgo, kakor pri nas. V par minutah pridrvijo gosti črni oblaki in kot na povelje se vsuje dež. Ravnotako se tudi neha.

Ne gre pa kot pri nas, ko gledamo skozi okno deževne kaplje v zraku; zdi se, da visijo vrvi z neba, ena zraven druge. V enem dnevu pade tam več dežja kot pri nas vse leto. Pri nas bi bil kmalu vesoljni potop, tam pa ne more biti, ker so visoki hribovi in prepadi. Po gotovih krajih je kar grozno videti, kaj je moč vode izdolbla v tisočletjih. Umetniki, ki so ilustrirali Dantejev »Pekel«, bi našli tam dosti navdihov. Ta silen naval vode pobere in odnese

s seboj ves prah, smeti in cvet zemlje v egiptovsko nižino, kjer povzroča že tisočletja velikanske poplave. Voda naraste več metrov visoko. V navadni dobi ima Nil 500 kubičnih metrov vode na sekundo, ko naraste pa 8.000-10.000 m³. Ko se po končani deževni dobi voda poleže, pusti za sabo blato, ki je najboljši gnoj. Po odstopu vode se začne setev; navadno imajo po dve žetvi na leto. Ne smemo pozabiti, da v tistih krajih ne poznajo dežja. Do kamor pride voda, postane zemlja rodovitna, drugod je samo puščava, smrt. Zato ni čudno, da se Nil imenuje »oče Egipta« in »delilec kruha«.

Ze 3200 let pred Kr. je začel faraon Menes delati nasipe in kanale, da bi povečal površino rodovine zemlje. Od takrat so vedno nadaljevali s tem delom, toda prvi večji jez so začeli komaj leta 1835 pri Qalyubu, katerega so dovršili l. 1901, in s tem zvišali vodo za 7,50 m. S tem so razširili namakalno površino za približno 7000 kvadratnih kilometrov.

Drugi večji jez so zgradili v letih 1898-

1902 blizu Assuana, katerega so l. 1907 podaljšali na 2200 m in zvišali na 47 m. Nastalo je 320 km dolgo jezero s 5 milijardami kubičnih m vode za namakanje 200.000 hektarjev. Ta jez ima 180 zapornic, katere odprejo, ko je jezero polno, ker bi se sicer kmalu napolnilo z blatom.

Sedaj pa imajo v načrtu še tretjega, ki bi bil največji na svetu. Zgradili bi ga nekaj km nad Assuanom. Dolg bi bil skoraj 7 km, visok nad 100 m. Nastalo bi 400 km dolgo jezero, s katerega voda bi namakali površino, veliko kot cela Italija. Porabili bi za ta jez skoraj sedem milijonov kubičnih metrov cementa in gruča. Več krajev s starodavnimi spomeniki bi tako prišlo pod vodo, toda vlada pravi, da bo več koristi od bombaža in pšenice kakor pa od turistov.

Razumljivo je, da bi tako delo stalo velikanske svote, katerih bi sam Egipt ne zmožal. Ker so pa zapadne države odklonile denarno pomoč za to zgradbo, je Nasser podpravljal Sueški prekop, da bi s tem denarjem polagoma plačali to delo. Tako bi bil — vsaj po besedah predsednika Nasserja — Nil vzrok sedanje krize Sueškega prekopa.

R. L.

O dušnem pastirstvu v Trstu

V zadnjih tednih se je sprožil razgovor v naših listih o nedeljski maši sredi mesta. Kakor je znano, imajo slovenski verniki nedeljsko mašo ob sedmi in deveti uri pri Sv. Jakobu in v Rojanu, ob sedmi in deseti pri Sv. Ivanu, samo ob sedmi pri Novem Sv. Antonu in Sv. Vincencu. Poleg tega je slovenska služba božja tudi v Barokovljah, Skednju, pri Salezijanih in pri Sv. Ani. Kot se vidi, ima glavno mestno središče sveto mašo samo ob sedmi uri. Ugotavlja pa se, da je za mnoge to prezdognja ura. Ko se je določala ura, so imeli pred očmi, pred vsem potrebe hišnih pomočnic. Vprašanje pa je, ali res te predstavljajo večino slovenskih vernikov v mestnem središču. Ko je šlo po vojni za sveto mašo pri Novem Sv. Antonu, so merodajni krogi menili, da je to potrebno, ker je v mestu mnogo beguncev. Toda zavedati se je treba, da ni šlo samo za begunce. V povojnem času se je sploh pogosto prikazovalo vprašanje Slovencev v Trstu kot begunsko vprašanje. Celo pri svetoletnem romanju v Rim se je zagrešila nepravilnost, da so prosili za advencno pri sv. očetu v Castelgandolfo kot za advencno slovenskih emigrantov, dasi je bilo teh manj kot ena desetina vseh romarjev. Če pogledamo na izid zadnjih volitev, vidimo, da je dobila lipa relativno največ glasov v mestnem središču. Iz tega sledi, da je ondi sredi italijanskega prebivalstva lepo število ljudi, ki so ostali zavedni Slovenci, ki se niso vdali ne titovski ne vidaljeviski propagandi in ki niso emigrirali, ker so imeli volilno pravico. Znano je, da stanuje ondi del vodilne plasti našega gibanja. Zdi se pa, da je velika nevarnost, da naši najbolj zavedni ljudje ne bodo obiskovali nikake službe božje prav zato, ker ni take službe božje ob primerni uri.

Gotovo je v tem položaju, kakršen je, treba apelirati na versko in narodno zavest teh ljudi, da gredo k sv. maši ob rani uri. Toda če bi v tem videli končno rešitev, bi bilo premalo realistično gledano. Padel je tudi predlog, da bi se kje v mestnem središču vršila za Slovence popoldanska služba božja. To pa bi bilo treba uvesti v taki cerkvi, kjer ni svete maše ob prikladni dopoldanski uri. Če je že taka maša ob deveti uri, potem bi pri tej poslednji imeli manj udeležbe, ljudje bi se razdelili na dopoldansko in popoldansko mašo, kar bi psihološko slabo vplivalo na udeležence.

Najbolj naravno bi bilo, uvesti popoldansko sveto mašo pri Novem sv. Antonu. Najprej, da se omogoči udeležba pri slovenski službi božji za slovenske prebivalce mestnega centra, potem da se da možnost tudi vernikom v drugih mestnih delih, kjer ni za Slovence popoldanske službe božje, da se po potrebi udeleže popoldanske svete maše. Pri Novem sv. Antonu je odločen in uvideven župnik, ki je znal krepko braniti koristi italijanskih vernikov pod gen. Wintonerom in je zato dobil tudi odlikovanje. Gotovo mu ne bo manjkalo poguma, da bo tudi Slovincem dal, kar bi njih dušam koristilo.

Prazen in krivičen je izgovor, da bi bila to novost. Saj je popoldanska sv. maša sama po sebi novost za našo dobo. Za italijanske vernike se stalno uvajajo novosti, ki bi jim utegnile koristiti. Če bi samo Slovincem odrekli pravico do dinamičnega razvoja v verskem udejstvanju, bi bilo to krivična plemenska diskriminacija, ki jo obsoja italijanska ustava sama, in še posebej londonski manjšinski statut.

Ker je še vedno v teku pravda, da bi dala vlada tudi nekomunističnim Slovincem odškodnino za zažgan Narodni dom, ni izključena možnost, da ne bi kdaj dobili Slovenci v mestu svoje kulturno središče. Lahko bi pa pod to skupno kulturno streho sprejeli tudi skromen božji domček, kjer bi mogli Slovenci ob vsaki uri zadostiti svojim verskim potrebam, nedeljski službi božji, šmarnicam in drugim pooblastim, za kar vse sedaj ni nikake prilike. Saj je naše versko udejstvanje tudi del naše slovenske kulture.

Gotovo je med tržaškimi Slovenci kaka ustanova, ki bi take in podobne predloge vzela v pretres. V Celovcu je v ta namen poseben dušnopastirski urad za Slovence. V Trstu pa bi lahko na to mislila Duhovska ali kaka druga zveza. Važnosti vprašanj, ki zadevajo Slovence tržaškega mesta, ne smemo podcenjevati. Zakaj v mestu samem živi več Slovencev kot v ostali tržaški okolici, ki ima manj prebivalcev v primeri s številom onih, ki jih šteje mesto samo.

NAIDALJŠA ŽELEZNIŠKA PROGA

Najdaljša železniška proga veže Moskvo s Pekingom. Vsa pot je dolga 10.000 km, potovanje pa traja 8 dni, 5 ur in 55 minut, če gre vse po sreči.

R A Z N E N O V I C E

TUDI PIVO OPIJANI

Potniki na progi Salzburg-München so preživeli pred dnevi veliko strahu. Vlak s 720 potniki je pospeševal svojo hitrost in dosegel 110 km hitrosti na uro. Največja dopuščena hitrost pa je le 75 km. Divja vožnja je spravila v strah in nered ves vlak. Zaradi divje hitrosti so leteli kovčki raz police, v jedilnem vozu so ropotali krozniki, in potniki so se oprijemali miz. Naposled se je nekemu potniku posrečilo z zasilno zavoro vlak ustaviti. Prestrašeni potniki so poskakali iz vlaka. Policija je zasliala strojevodjo in ugotovila, da je bil pijan. Pred odhodom na delo je s prijatelji popil liter in pol piva. Hujše nesreče ni bilo. Le štiri osebe so morali zaradi živčnega zloma prepeljati v bolnico, vlak je prispel prezgodaj v München in strojevodja je moral v zapor.

NINA PONOMAREVA ODPOTOVALA V SZ

Sovjetska atletinja Nina Ponomareva se je dne 12. t. m. javila policiji, nakar so jo odpeljali na sodišče, kjer je bila proti njej razprava. Po zaslišanju atletinje in strank, je bila Ponomareva priznana za krivo, da je ukradla pet klobučkov. Ker je obtoženka pristala na plačilo sodnih stroškov, ji kazni niso vpisali v kazenski list. Takoj po plačilu sodnih stroškov je bila Ponomareva izpuščena, nakar je sovjetsko poslanstvo spremlilo do parnika »Molotov« ki je še isti dan odpotoval v Leningrad. Tako se je ugodno zaključila vsa afera, ki je povzročila toliko vika in krifa.

BREZDOMCI IN HOTEL ZA IZGUBLJENE ŽIVALI

Medtem ko je na milijone ljudi po svetu brez strehe in v pomanjkanju, so v Hamburgu dne 4. okt. na svetovni praznik zaščite živali, začeli graditi »hotela« za živalske brezdomce. Računajo, da se samo v Hamburgu izgubi letno okrog 20.000 živali; ker se le redkokdaj kdo potruži, da bi poiskal izgubljene psa ali mačko, je sklenilo Društvo ljubiteljev živali, da jim sezida potrebno zavetišče. Celotna ureditev živalskega azila s parkom na površini 10.000 kv. metrov bo stala dva milijona mark.

BOGATA DEDIŠČINA

Leta 1954 je umrla v New Yorku 89-letna Irka Katerina Henesy, ki je zapustila okoli 2 milijona dolarjev. V oporoki je zapustila svoje prihranke neki družbi za zaščito živali. Sodišče pa ni priznalo veljavnosti oporoke zaradi nekaterih formalnih napak. Sedaj iščejo dediče pokojne milijonarke. Z velikim trudom se jim je posrečilo najti 4 nečake. Ker pa je dediščina zelo visoka, se je podalo kar pet advokatov na Irsko, da bi tam našli kake sorodnike pokojne. Po dolgem iskanju so se brez uspeha vrnili in se znova vrgli na iskanje po Ameriki. Kdo bo dobil denar, če ne bodo našli sorodnikov, pa še ni odločeno.

ČEDADSKI OBMEJNI PROMET

Mali obmejni promet, ki deluje na podlagi videmskega sporazuma od 20. avgusta leta 1955, se zadnje čase vedno bolj razvija. Skozi prehod prve kategorije v Stupicji, preko katerega vodi dobra avtomobilska cesta Čedad-Kobarid-Tolmin, je prešlo v tem letu 19.500 italijanskih in 29.000 jugoslovanskih državljanov. Preko ostalih blokov druge kategorije, kot so Polava pri Čepčatiših, Solarji pri Dreki in Mišek v Idrijski dolini, pa je prešlo skupno 6.550 italijanskih in 8.460 jugoslovanskih državljanov.

Mali obmejni promet je prinesel Nadiški dolini veliko korist. Obnovljeni so

spet stiki, ki so bili dolga leta po podpisu mirovne pogodbe prekinjeni. Oživela je tudi trgovina, ki daje kruh celi vrsti ljudi. Nekatere trgovine in gostilne v Čedadu in Senpetru, ki so bile že na robu prepada, so se z novim dotokom ljudi preko meje spet dvignile.

Promet bi bil lahko še večji, če bi tudi skozi kak drug blok izpeljali dobro avtomobilsko cesto. Najbolj potrebna bi bila avtomobilska zveza s Čento in Tersko dolino skozi Učejo na Bovško.

SMRT V AMERIKI

15. oktobra so pokopali v Chicagu 40-letnega Miho Štaudoharja. Rajni je bil po rodu iz Bele Krajine. Doštudiral je pravo v Ljubljani in je bil v letih 1945-1949 uslužben na slov. osnovnih in srednjih šolah na Tržaškem. Naj se odpočije v tuji zemlji!

BEOGRAD

Po zadnjih podatkih šteje Beograd 530 tisoč prebivalcev. Kot po drugih mestih v Jugoslaviji se tudi v Beogradu silno čuti pomanjkanje stanovanj.

ŽENSKI KOTIČEK

MODERNO DEKLE, KI NI »MODERNO«

Neko moderno dekle je dobilo na italijanski televiziji pri programu »Lucia o raddoppia« najvišjo nagrado. Potem so jo povabili celo na ameriško televizijo, da bi tudi tam odgovarjala na vprašanja o ameriški zgodovini. V Italiji je zmagala skoro neopazno, v Ameriki pa doživlja pravi triumf. Vprašanja, ki ji jih stavijo, so lažja kakor v Italiji. Zakaj pa jo vse radijske postaje intervjuvajo? Hočejo zvedeti, kateri produkt je bolj po njenem okusu in podobno. Ali je morda modistka? Ne, je navadno dekle, ki si je vsa ameriška srca prisvojila s ponižnostjo in resnostjo. Druge, ki nimajo v glavi ničesar, se morajo sleči, da jih drugi opazijo, njej tega ni treba, ker ima veliko več na razpolago, saj reklame zase si niti ne želi. Na televiziji se prikazuje kot gojenka z dolgim modrim krilom, okusno narejenim, ki jo vsa pokrje. Vseeno so Amerikanci, tudi iz Hollywooda, vsi navdušeni zanjo. To pomeni, da resnost, poštenost in ponižnost še nekaj veljajo tudi v dobi atomskih izdelkov. Dekle se piše Ferrara Giovanna.

KAM PA GRE LJUBEZEN?

Najbolj preprost Iranec ve iz časopisov, da njihova Soraja ne more biti več cesarica. Zakaj? Ker so se državni zakoni in celo Koran zmenili, da če kraljica nima v prvih 5 letih zakona naslednika, mora odstopiti. Tako zahteva dobrot držav. Če se Pahlevi, njen mož, ne vda in ne poroči druge, se mora tudi sam odpovedati cesarstvu, tako zahtevajo zakoni. Časopisi znajo povedati tudi, kolikokrat je lepa Soraja jokala, koliko solz (število) je potočila, kako sta si s cesarjem povedala po francosko »Mon amour« itd. Niti najsvetejši občutki niso varni pred časniki in radijskimi voditelji. Gotovo ni vse resnično, kar časopisi prinašajo na dan, a tako pisarjenje pomeni samo, kako so ljudje radosni in kako sprejemajo kot golo resnico vse, kar jim prija. Kaj briga ljudi, če cesarica trpi, ker se bo morala ločiti od moža, ki jo obžuje itd. V Iranu so taki zakoni, ker tam so pod vplivom vere, ki ne pozna ljubezni, ki je najboljši del človeka in ki jo dobimo samo v naši veri, ker je njen Ustanovitelj ljubezen sama. Zato je naša vera proti razporoki, ker ljubezen ne pozna ne starosti ne lepote. Ljubezen je večna kakor Bog.

Izšla je osma številka revije »Vera in dom«

Po dvomesečnih počitnicah je spet izšla revija »Vera in dom«. V tej zadnji številki je opaziti precejšnje spremembe. Slika na naslovni strani je pomaknjena bolj na levo, na desni pa je kratek sestanek. Tako izgleda naslovna stran lepša, ker je bila prej preveč prazna.

Jože Peterlin nadaljuje s svojim opisom slovenske zemlje. Zgoraj je lepa slika, ki nam prikazuje del Kanalske doline.

Zelo pozivno to številko razne slike, ki so bile posnete ob priliki slovenskega tabora na Repentah. V tem se ta številka precej razlikuje od prejšnjih in izgleda mnogo bolj moderna ter zanimiva.

Od pesmi imamo tokrat priliko hrati Brune Pertotove »Nemi vasovalca«, Valentina Polanska »Kamena« ter lepo in občuteno »Soglasje z naravo«, ki jo je napisal Lojze Kocijančič. Poleg teh pa najdemo v

tej številki dve že priznani in priljubljeni slovenski pesnici: Milko Hartmanovo in Ljubko Šorlijevo.

Drago Štoka opisuje v črtici »Sre« se je zganilo dva brata, ki sta vsak po svoje čudaka. Ko pa se eden zaljubi v ljubko dekle, mu njen oče zatre vsako upanje. V »Zori« nam Jogan Hektor prikazuje staro in čudno žensko, ki ji vaški otroci vedno nagajajo, a potem spoznajo svojo krivdo in ji hočejo pomagati.

Drugi del »Pisano polje« je namenjen kulturnim sestavkom. Prof. Slapar nadaljuje svojim razpravljanjem o slovenstvu. Spet imamo tu priliko brati zgodovino cerkvenih tržaških zborov. Upamo, da se ne bo sedaj prekinila, kot se je že enkrat.

Vinko Beličič nas seznanja z Maroltovim romanom »Zori, noč vesela«, Diomira Fabjan opisuje letovanje tržaških dijakov v Ukvah.

V tretjem delu so pogovori z urednikom. Namen te rubrike je predvsem ta, da se

nudijo sodelavnikom razni nasveti, po katerih naj se ravnaajo. To je velike važnosti in se priporoča, da bi se rubrika nadaljevala tudi v bodočih številkah.

Končno imamo še kotichek »Žena in dom«. Predvsem je tu treba priznati, da se opazi veliko izboljšanje. Razveseljivo je dejstvo, da kritika vsaj včasih nekaj zaleže, še bolj pa, če pride v roke tistemu, kateremu je neposredno namenjena. Oblikovno in vsebinsko je sedaj ta del mnogo boljši. Zdjaj se lahko reče, da zanima vsakega, tudi najbolj gorečega kristjana in tudi ter predvsem tistega, ki ima opravka z vzgojo otrok. Zelo zanimiv in poučen je sestavek »Sinček-edincek«. Upamo, da se bo v tem tonu nadaljevalo.

Zadnja stran je lepša tako, kot je v tej številki, in se priporoča, da ostane tudi vnaprej prazna.

Vidi se poizkus urednika, da postane revija čimbolj pestra. Želimo, da bi vedno napredovala.

M.Z.

Slovenec na Himalaji!

Izšla je težko pričakovana knjiga Bertoneclj-Arko: »Dhaulagiri«.

Pred dvema letoma je bilo, ko se je prvi Slovenec, Dinko Bertoneclj, vzpenjal na najvišji doslej še nedoseženi vrh Himalaje. Dosegel je višino 7.300 m, a ker so mu zmrznili prsti na nogah, je moral se ustaviti, če je hotel uiti smrti, kot ji ni ušel vodja ekspedicije. Še prej pa je zaupal svojemu prijatelju Watzlu kovinasti križ, ki so mu ga izročili prijatelji v Buenos Airesu pred odhodom in na katerem je v latinščini, angleščini, kastiljščini in slovenščini zapisano naše misijonsko geslo: SVET KRISTUSU; zaupal mu je tudi slovensko zastavico in sliko v južno ameriških gorah malo prej ponesrečenega slovenskega gornika Tončka Pangerca. Vse to naj bi Watzl ponesel na vrh še ne dosežene gori ali vsaj čim više kot simbole slovenske vernosti, narodnosti in gorniške-

ga junaštva. Tudi Watzl ni dosegel vrha, a povzpel se je nad 8.000 metrov in tam je še s poslednjimi močmi zabil v skalo klin, na katerega je pritrdil te priče prvega slovenskega vzpona na najvišje vrhove sveta.

O tem in še o mnogem drugem, tudi o olasku, ki ga je ob povratku napravil Bertoneclj pri slovenskih misijonarjih v Indiji, piše v Buenos Airesu pravkar izšla knjiga, DHAULAGIRI, ki obsega 250 strani z nad 60 velikimi slikami, knjiga, kakor je Slovenci doslej še nismo imeli in ki spada v vsak slovenski dom, v vsako našo knjižnico, in je najprimernejši dar prijatelju.

Vsem, ki bi knjigo radi prejeli, svetujemo, da jo naroče čimprej, ker je tiskana v nizki nakladi in bo verjetno zaradi velikega zanimanja kmalu pošla, nova izdaja pa ne bo izšla.

Izdala jo je Slovenska kulturna akcija.



Na praznik Kristusa Kralja 28. oktobra priredi dekliška Marijina družba ob sodelovanju S.K.P.D. in Mladenške Mar. kongregacije vsakoletno

MISIJSKO PRIREDITEV

Na sporedu je petje, verska igra pok. F. Terčelja »Luče«, z glasbenimi vložki prof. M. Fileja, ter loterija. Prireditev bo v Domu Brezmadežne ob 4.30 popoldne.

VSTOP SAMO Z VABILI, ki se dobijo v trgovini Košič v Raštelu.

Prireditev se ponovi v nedeljo 11. novembra z istim sporedom.

Upravne volitve

Goriški prefekt dr. de Zerbi je pretekli četrtek s posebnim odlokom določil, da bodo upravne volitve na Goriškem v nedeljo 16. decembra. Na ta dan bodo volitve za pokrajinski svet v 16 volilnih kolegijih in istočasno tudi občinske volitve v 23 občinah. V Gorici in Trzinu bo pri volitvah veljal proporcionalni sistem, v ostalih občinah pa večinski kakor zadnjič.

Popravek

V »Misijonski nedelja« je med darovi za misijone v preteklem letu tiskarski škrat izpustil PODGORO. Zato nas uredniški odbor »Mis. nedelja« naproša, da tu popravimo, kar je tiskarski škrat zagrešil. V Podgori so v preteklem letu 1955 nabrali za misijone 18.490 lir.

Še o podgorski predilnici

V sredo 17. oktobra so organi sodne policije na podlagi odredbe državnega pravdnika zapečatili rezervoarja, v katerih se hrani surovina za izdelovanje rayona v podgorski predilnici. S tem je prišlo 120 delavcev ob kruh, kar je med delavstvom vzbudilo veliko ogorčenje. Delodajalec Toniella pa je zagrozil, da bo celotno tovarno prenesel v sredino Italije ali celo v inozemstvo, če mu goriško županstvo ne izda obrtnice za rayonski oddelek. Izkazalo se je, da je oddelek za rayon deloval že osem mesecev, ne da bi imel potrebno obrtnico. Na zadnji seji občinskega sveta so na dolgo razpravljali tudi o tej zadevi. Župan je prečital pismo ravnatelja podgorske predilnice, v katerem ta zahteva,

naj mu občina izda obrtnico, ker se samo na ta način prepreči zapora rayonskega oddelka. Po daljšem razpravljanju so sklenili, da bodo ravnatelju Tonielli izdali začasno obrtnico veljavno do 31. marca. Do tega časa pa mora ravnateljstvo tovarne vse ukreniti, da se preprečijo ponovne zastrupitve in druge okvare na zdravju ljudi in na rastlinstvu.

V noči od petka na soboto je ponovno začel obratovati oddelek za rayon v podgorski tekstilni tovarni. Oblasti so namreč po sklepu mestnega sveta odprečitale rezervoarje in s tem se je delo znova začelo.

Prostovoljno plačevanje za INPS

Po novem zakonu lahko delavci, ki so izpolnili 60. leto starosti, in delavke, ki so izpolnile 55. leto, nadaljujejo s prostovoljnim plačevanjem zavarovalnih prispevkov. Do tega imajo pravico le tisti, ki so med vsem dosedanjim delom plačali vsaj 18 tedenskih prispevkov, s čimer so si zagotovili pokojnino INPS.

Odobrena pomoč

Na zadnji seji pokrajinskega sveta so razpravljali o važnem vprašanju tehnične pomoči, ki jo namerava nuditi pokrajinski kmetijski inšpektorat goriškemu poljedelstvu v znesku 1 milijona in pol in v prid živinoreji v znesku 6 milijonov 250 tisoč lir.

Števerjan

Trgatev smo prav lepo opravili. Lepšega vremena kot je bilo vse dni trgateve si prav nismo mogli želeli. Sedaj vino vre v naših kletih in čaka kupce. Na žalost je vino bolj šibko kot lani, ima manj alko-

holnih stopinj, zato je tudi cena nižja. Navadno plačujejo 6 lir za alkoholno stopinjo, ki je v njem, to je okrog 70 lir za liter.

Zdi se, da je zadnje tedne začela kruta mačeha cestna nesreča izbira posebno med nami. V kratkem času je kar štiri imed nas bolj ali manj hudo zadela. Pešci, kolesarji in posebno motoristi hodimo previdni!

Po štiri letih svojega poslanstva je naš občinski svet zaključil svoje redno delo. V nedeljo je imel zadnjo sejo.

V občinskem domu skončujejo prostor določen za zdravniško nadzorstvo in preskrbo otročičev in mater. Upajmo, da bo kmalu otvorjen, da bo našim materam prikrasanih veliko skrbi in sitnosti, ki so jih imele do sedaj, ko so morale nositi svoje otroke v mesto!

Naše Slov. katol. prosvetno društvo bo



Misijonska nedelja v Trstu

Misijonska nedelja, praznik duhovnega srečanja vernikov z neverniki, je tudi na Tržaškem že več let veliko doživetje slovenskih katolčanov. Skupno cerkveno slovesnost smo imeli kakor vedno na Montuzzi. Udeležba je bila zadovoljiva, gotovo nič manjša kakor druga leta. Lep misijon-

ROJANSKI OTROCI

bodo priredili v nedeljo 28. okt. 1956

Misijonsko akademijo

Na sporedu so misijonski prizori, deklamacije in s r e č o l o v !

Začetek ob 17.15

V a b l j e n i !

ski govor je imel novi dušni pastir iz Boljunca, g. Lojze Zupančič. Med skupnim rožnim vencem in blagoslovom je zopet donela naša lepa nabožna pesem, ki zlasti ob takih praznikih postaja prava molitev.

V Marijinem domu ki smo ga do kraja napolnili, smo videli nato legendo o svetem Justu in več prav lepih dokumentarnih filmov iz življenja Cerkve v tem letu. Neutrudni profesor g. Jože Peterlin je v začetku govoril, kakor le on zna, o misijonstvu in poslanstvu katoliške kulture, ki jo po vsem svetu seje sveta Cerkve. Vodil in režiral je tudi pretresljivo igro našega sodobnega pisatelja g. Jerasa. Igro so izvajali tržaški dijaki. Za velike misijonske namene smo na tem skupnem prazniku zbrali 30.000 lir. Nепrecenljivi pa ostanejo duhovni darovi, katere naj dobri Bog obrača v korist duš, ki Ga želijo najti!

Vsem udeležencem in sodelavcem pri skupnem misijonskem prazniku se zahvaljuje *Duhovska zveza v Trstu*

Sv. Križ

V nedeljo 14. okt. je našo župnijo posetil prevz. gospod škof iz Trsta, ki je prišel na pastoralno vizitacijo. Na ta nevsakdanji dogodek smo se Križani lepo pripravili. K temu je izdatno pripomogla tridnevna duhovna obnova, ki jo je vodil znani pridigar in priljubljeni misijonar preč. g. Jože Vidmar. — Le-ta je s svojo topljo in obenem svežo, vzpodbujajočo besedo hrabil vernike in jih utrjeval v zvestobi Kristusu in njegovi Cerkvi, posebno

imelo v nedeljo 28. t. m. ob 16. uri svoj redni občni zbor. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva!

Razsvetljava v predoru

V predoru pod gradom so napeljali novo razsvetljavo, zato je bil predor pretekli teden zaprt od 8. do 17. ure. Vsi tisti, ki se poslužujejo tega predora, bodo to novico pozdravili z veseljem, saj je bila dosedanja razsvetljava v predoru res zelo pomanjkljiva.

Podgora

V torek 23. t. m. je v bolnici pri Rdeči hiši umrl 54-letni Trpin Anton, po domače Kopčev, zvest naročnik našega lista. Pokopali smo ga v četrtek ob obilni udeležbi domačinov in znancev. Preostalih naše sožalje.

v današnjih časih in naših domačih razmerah, ko so satan in njegovi hlapeci stalno na delu, da porušijo še ono, česar v dolgih povojnih letih kljub vsej spretosti in lažni propagandi niso uspeli.

Ob 10.10 je ob prazničnem pritrkovanju naš domači dušni pastir, č. gospod dr. Graear pozdravil prevzvišenega nadpastirja na pragu župne cerkve, kjer ga je pričakala tudi slovenska šolska mladina ter mu s petjem in pozdravnimi recitacijami izrekla dobrodoščilo.

Po opravljenih obredih se je pričela sv. maša, ki jo je daroval sam prevzvišeni g. škof in med njo izbrano in očetovsko nagovoril kriške vernike v lepem slovenskem jeziku.

Da je slovesnost izpadla res pristržno in domače, je od svoje strani poskrbel tudi domači cerkveni pevski zbor, ki je pod spretnim vodstvom organista vso mašo občuteno in dovršeno prepeval precej zahtevne cerkvene pesmi, kot so na primer Kimovčeve.

Po večernicah, katerim je prisostvoval tudi naš Vladika, je sprevod krenil na domače pokopališče, kjer so bile opravljene molitve za vse pokojne iz naše župnije.

R A J B E L J

POTEK STAVKE IN NJE KONEC. POGUMNO ZADRŽANJE DUHOVSCINE

Potek zadnje stavke v tukajšnjem rudniku je bil zelo razgiban in skoro tragičen. Višek so dogodki dosegli dne 17. oktobra. Tega dne se je notranja komisija tukajšnjega rudnika podala v Videm na razgovore z vodstvom podjetja. To priložnost so uporabili gospodarji, da bi zlomili našo fronto. Imeli so namreč naročeno rudo za inozemstvo in je ladja čakala v Genovi, zato so hoteli proti naši volji naložiti rudo in jo odpeljati. To bi se moralo zgoditi ravno dne 17. t. m. Najeli so šest kamionov ter jim obljubili sto tisoč lir nagrade, če bi naložili in prepeljali rudo iz Rajblja na Trbiž. Res je en kamion naložil. Toda ko se je prikazal na vasi, da odpelje proti Trbižu, so ljudje opazili njegovo početje. Od vseh strani so pridile ženske in otroci, saj so bili pred veliko doma, in se postavili pred kamiona, da ga ne puste naprej. Poldrugo uro so ga zadrževali ter mu niso pustili naprej, čeprav je cestna policija skupaj z orožniki vzela kamion v zaščito. Vendar je že kazalo, da se bo kamion izmuznil, ko je prišel tukajšnji delavski kaplan, se posta-

vil pred kamion, z nogo začel križ na cesti in dejal: »Tukaj preko ne sme niti en gram rude!« Interventral je orožniki poročnik in pozval duhovnika, naj se umakne. Ko se ni hotel, so ga orožniki odpeljali in za dve uri pridržali v kasarni. Medtem se je pred kasarno zbralo novo ljudstvo, ki je glasno vpilo: »Sramota za orožnike, ki branijo tatove, zapirajo pa duhovnike!« Orožniki so uvideli, da je nevarnost za upor velika, zato so kaplana izpustili; ljudstvo pa ga je z velikim navdušenjem sprejelo medse in ga v predvoru spremljalo po vasi.

Kamion je moral medtem razložiti svo rudo in sofer je moral z veliko sramoto oditi, saj bi ga ženske skoro linčale, hlače so mu namreč že strgale. Ostali kamioni, ki so čakali za vasjo, kako se bo zadeva razvijala, so jo potihoma odkurili preko sedla Neveje.

Dne 22. oktobra je bilo stavke konec. Notranja komisija je namreč pri pogajanjih dosegla neke vrste kompromis. Družba je pristala na to, da vrne rudarjem ohih 6000 lir, ki jih je prejšnji mesec samovoljno vzela, o ostalih spornih vprašanjih pa da se bodo začela pogajanja. Sindikati so na te pogoje pristali in tako smo se rudarji vrnili na delo točno po osmih dnevih stavke.

Kot je videti, uspeh stavke ni bil popoln, vendar je upanje, da se bodo sporne zadeve uredile, če bo kaj dobre volje od strani gospodarjev. Ti pa naj se zavedajo, da niso absolutni gospodarji podjetja, temveč da skupaj z rudarji sodelujejo v skupno dobro. Stavka tudi ni bila brez žrtev, posebno zaradi surovega obnašanja policije na dan najhujših incidentov. Saj se je zgodilo, da se je neki policist na motorju z vso silo zaletel v skupino žensk in jih pri tem pet ranil.

Poleg tega povemo še, da smo imeli v tem mesecu dva pogreba. Enajstega oktobra smo spremenili k večnemu počitku gospo Kravanja; imela je šele 49 let. Bolehala je na srečo in jo je nenadoma zadela kap. Bila je zvesta naročnica K.G. Komaj par dni prej pa smo pokopali upok. rudarja Frana Lipovška. Tudi ta je umrl zadel od srčne kapi komaj tri mesece po smrti svoje žene. Vsem preostalih naše sožalje.

OBVESTILA

PRIHODNI TEDEEN V GORICI: na praznik Kristusa Kralja, 28. okt., bo pri Sv. Ivanu sv. maša za šolarje ob 8. uri. K sv. spovedi naj pridejo v soboto zvečer.

V petek 2. nov. bo zjutraj ob 6h sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu.

Zvečer ob 8h bo ura molitve za rajne pri Sv. Antonu. Pridite v velikem številu molit za svoje pokojne!

V soboto 3. nov. ob 6h pobožnost prve sobote v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu.

V nedeljo 4. nov. ob 9h skupno sv. obhajilo za moše in fante pri Sv. Ignaciju na Travniku.

SV. MAŠA ZADUSNICA za pok. župnikom Staničom Stankom bo v ponedeljek 29. t. m. ob 6.15 v župni cerkvi v Standrežu, v torek 30. t. m. ob 7h pa v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

ORGLARSKA ŠOLA. Vodstvo Orglarske šole javlja vpisanim učencem, da prične redni pouk v četrtek 8. novembra 1956 ob 2.30 popoldne na sedežu šole (Riva Piazzetta 18, 1^a nadstropje).

Vsi vpisani morajo biti prisotni!

DAROVİ ZA ALOJZJEVIŠČE: N. N. 2500; A. G. 1000; T. T. 3000 lir. *Bog povrni!*

Doberdob

NADJA FERFOLJA

† 18. oktobra 1956.

V četrtek 18. oktobra je umrla desetletna deklica Nadja Ferfolja, učenka 5. razreda. Eno leto je bolehal za rakom in bila celo dvakrat operirana. Toda kljub vsem skrbem dobrih staršev je podlegla tej strašni bolezni. Čeprav med hudimi bolečinami, je umrla lepo in se kot angel med anjele preselila k svojemu Jezušku po plačilo za res zglodno življenje. Tudi v šoli se je izkazala za marljivo in nadarjeno učenko. Zato se je pa tudi udeležila njenega pogreba zelo veliko ljudi, zlasti mladine v belih oblekah s številnimi šopki. Pred hišo se je od rajnice poslovila njena prijateljica v imenu vse mladine in zlasti v imenu Marijinega vrtea; na pokopališču pa sošolka v imenu petega razreda. Zenski in mešani zbor ji je ganljivo zapel žalostinke. — Nadja, prosti ljubega Boga za vse, zlasti za starše, ki so



te tako lepo vzgojili, in za našo mladino, da bi bila vedno dobra! Zalujoci družini in sorodnikom pa iskreno sožalje!

Dr. IVAN PREGELJ:

NOVI ZVONOVİ

»Surovina!« je godrnjala Petačka. Zlatoper pa je vrgel drobiž za vino na mizo. Rekel je pa ni nobene, kar vstal je in hotel iti.

»Ali že greš?« je vprašala Tina nekam prijazenje.

»Grem!« je odvrnil osorno.

»Pa pojdi, če se zbogom ne rečeš!«

»Zbogom,« je zamrmral, povsili klobuk na oči in odšel. Tolik je bil, da se je tema napravila, ko je šel skozi vrata. Tina pa se je vrnila v kuhinjo in tedaj je rekla mami:

»Veš kaj, Tina! Kar pusti tegale zabitega voznika, ki ga ni drugega kakor ošabnost. Bog ve, da bi se na tvojem mestu prikupila Kacafuri.«

»Tisto pa ne, mati!« je zdaj protislovila z lastnim prejšnjim vedenjem Tina.

»I no, saj ne rečem, da letaj za njim, ali da se nanj obešaj,« je branila svojo postojanko mati, »to ti pa že lahko povem, da možu ugajaš. Malo boječ se mi

zdi sicer, zato mu pridi na poli nasproti. Prav prijeten človek je.«

In zopet je zatajila Tina samega sebe s trdovratnim molkom, ki bi znal seveda pomenjati dvoje, bodi tiho soglasanje z materinskim mnenjem, bodisi lepo krščansko pokorsčino otrok do staršev. Petačka pa je še tistega večera zaupala svoje misli možu. Petač je, kakor smo rekli, z levim očesom malo križem gledal, govoril in mislil pa naravnost in brez ovinkov in je dejal:

»Stara si in kruljeva, pa še nisi pametna. Pusti Tino pri miru, že ve, kaj dela. In to ti povem, le nič ne hvali preveč tistega tvojega Kacafura. Ali kdo kaj ve, odkod da je in kaj ima. Tudi ni potreba Tini finega moža, nego moža, ki je nekaj vreden.«

Petačka je stotič potožila, kako da je ravno ona dobila tako neprijaznega moža in da je li greh, če privoščiti Tini prijaznejšega.

»Prijaznost gori, prijaznost dol,« je odvrnil naravnost in brez ovinkov mož, »od prijaznosti ne ho sita. Zlatoper pa je mož, kakor se tiče, in jo bo znal s čim rediti.«

Tako sta prišla Petač in Petačka resno navskriž. On je držal s Tonetom, ona s Ka-

cafuro. Končno pa je bilo Petaču, ki je kljub negotovemu pogledu govoril naravnost in brez ovinkov, dovolj, in je rekel Zlatoperju:

»Tone, mislim, da nisi slep. Kacafura pogleduje za Tino. Ali se boš ti, tak fant, ustrašil tega škrica!« Zlatoper je skomizgnil z ramama in odvrnil:

»Kaj pa hočem, če ga ženske marajo!«

»Kdo ga mara?«

»I no, vaša Tina!« je odvrnil kaj žalostno Tone.

»Vraže babe!« je odgovoril brez ovinkov Petač, ki je slepo verjel Zlatoperju in v svoji poštenosti niti misliti ni mogel, da ženske ne govore tako naravnost in brez ovinkov kakor on ali pa Tone. In zato, ker je bil slabe volje, zato je jeknil:

»Pa ti je že prav, Tone, zakaj pa tako nepremišljeno ženitev in zvonove po ustih vlačiš.«

(Nadaljevanje)

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Ob izgubi naše predrage mame in stare mame

Uršule Tomsič

se iz srca zahvaljujemo za izraženo sožalje vsem prijateljem in znancem, č. g. domačemu župniku, župniku iz Doberdoba in g. zdravniku dr. Marjanu Bregantu. Vsa zahvala g. Karlu Černicu za poslovilne besede na grobu, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so z nami sočustvovali in drago pokojnico v tako velikem številu spremlili k zadnjemu počitku.

Sovodnje, 22. 10. 1956.

Zalujoca družina: sin Peter, soproga in vnuki

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube in nepozabne

NADJE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji stali z ljubeznijo ob strani med boleznijo, vsem, ki so z nami sočustvovali, molili ju se udeležili pogreba, posebno gospodičnam učiteljicam, cerkvenemu zboru in vsem, ki so darovali toliko lepega cvetja.

Doberdob, dne 19. oktobra 1956.

Zalujoci starši Ferfolja in sorodniki.